

Listopad 2016 rok (poziom rozszerzony)

Zadania zamknięte

Zad 1. $||x + 3| - 5| < 2$

$$\begin{aligned} |x + 3| - 5 < 2 & \quad \wedge \quad |x + 3| - 5 > -2 \\ |x + 3| < 7 & \quad \wedge \quad |x + 3| > 3 \\ x + 3 < 7 \quad \wedge \quad x + 3 > -7 & \quad \wedge \quad x + 3 < -3 \quad \vee \quad x + 3 > 3 \\ x < 4 \quad \wedge \quad x > -10 & \quad \wedge \quad x < -6 \quad \vee \quad x > 0 \\ x \in (-10; 4) & \quad \wedge \quad x \in (-\infty; -6) \cup (0; +\infty) \\ x \in (-10; 4) \cap [(-\infty; -6) \cup (0; +\infty)] & = (-10; -6) \cup (0; 4) \end{aligned}$$

(A)

Zad 2. $\tan 22,5^\circ + \frac{1}{\tan 22,5^\circ} = \frac{\sin 22,5^\circ}{\cos 22,5^\circ} + \frac{\cos 22,5^\circ}{\sin 22,5^\circ} = \frac{\sin^2 22,5^\circ + \cos^2 22,5^\circ}{\sin 22,5^\circ \cdot \cos 22,5^\circ} = \frac{1}{\frac{1}{2} \cdot 2 \sin 22,5^\circ \cdot \cos 22,5^\circ} = \frac{1}{\frac{1}{2} \sin 45^\circ} =$

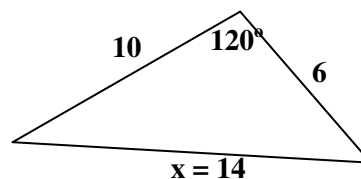
$$= \frac{1}{\frac{1 \cdot \sqrt{2}}{2 \cdot 2}} = \frac{4}{\sqrt{2}} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

(A)

Zad 3. Z twierdzenia cosinusów obliczymy trzeci bok

$$\begin{aligned} x^2 &= 10^2 + 6^2 - 2 \cdot 10 \cdot 6 \cdot \cos 120^\circ \\ x^2 &= 100 + 36 - 2 \cdot 60 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) \\ x^2 &= 100 + 36 + 60 = 196 \end{aligned}$$

$$x = \sqrt{196} = 14$$

Teraz z twierdzenia sinusów mamy

$$\frac{a}{\sin \alpha} = 2R \text{ czyli } \frac{14}{\sin 120^\circ} = 2R \quad 2R \cdot \sin 120^\circ = 14$$

$$R = \frac{14}{2 \sin 120^\circ} = \frac{14}{2 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{14}{\sqrt{3}} = \frac{14\sqrt{3}}{3}$$

(C)

Zad 4. $W(x) = \frac{1}{4}x^4 + \frac{2}{3}x^3$

$W'(x) = x^3 + 2x^2$ Aby było ekstremum to $W'(x) = 0$

$$x^3 + 2x^2 = 0$$

$$x^2(x + 2) = 0 \quad x_1 = 0 \quad \vee \quad x_2 = -2$$

Mamy 2 punkty podejrzanе o ekstremum ale łatwo zauważyć że dla $x = 0$ znak pochodnej się nie zmienia. Wyrażenie $x^2(x + 2)$ ma wartość dodatnią zarówno dla liczb dodatnich (co oczywiste) ale tak samo dla liczb ujemnych większych od -2 .

Ekstremum istnieje tylko dla $x = -2$

(B)

Zad 5. $\log_6 5 + 2 \log_{36} 3 = \log_6 5 + 2 \frac{\log_6 3}{\log_6 36} = \log_6 5 + 2 \frac{\log_6 3}{2} = \log_6 5 + \log_6 3 = \log_6(5 \cdot 3) =$

$$\log_6 15$$

(C)

Zad 6. $\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{3n^2 - 5n - 7}{5n^2 + 3n + 2} - \left(\frac{2n-1}{3n+1} \right)^3 \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{3n^2 - 5n - 7}{5n^2 + 3n + 2} - \left(\frac{8n^3 - 12n^2 + 6n - 1}{27n^3 + 27n^2 + 9n + 1} \right) \right] =$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2 - 5n - 7}{5n^2 + 3n + 2} - \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{8n^3 - 12n^2 + 6n - 1}{27n^3 + 27n^2 + 9n + 1} = \frac{3}{5} - \frac{8}{27} = \frac{81 - 40}{135} = \frac{41}{135} = 0,3(037)$$

Odpowiedź:

Zad 7. $x^3 + x^2 - 7x + 5 = 0$

Łatwo zauważyć że $x_1 = 1 \quad 1^3 + 1^2 - 7 \cdot 1 + 5 = 2 - 7 + 5 = 0$

Teraz dzielimy wielomian $x^3 + x^2 - 7x + 5$ metodą Hornera przez $x - 1$

	1	1	-7	5
obliczenia		$1 \cdot 1 + 1 = 2$	$1 \cdot 2 - 7 = -5$	$1 \cdot (-5) + 5 = 0$
pierwiastek 1	1	2	-5	

Otrzyaliśmy wielomian $x^2 + 2x - 5$ więc rozwiążemy równanie: $x^2 + 2x - 5 = 0$

$$\Delta = 2^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-5) = 4 + 20 = 24$$

$$\sqrt{24} = \sqrt{4 \cdot 6} = 2\sqrt{6}$$

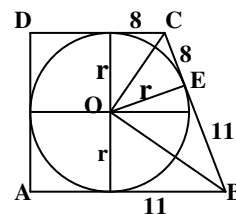
$$x_2 = \frac{-2 - 2\sqrt{6}}{2} = \frac{-2(1 + \sqrt{6})}{2} = -1 - \sqrt{6}$$

$$x_3 = \frac{-2 + 2\sqrt{6}}{2} = -1 + \sqrt{6}$$

największy z pierwiastków to $x_3 = -1 + \sqrt{6} \approx -1 + 2,4494 \dots = 1,4494 \dots$

Odpowiedź:

Zad 8. Trójkąty OEC i OBE są prostokątne (kąt stycznej BC z promieniem OE = 90°) i są podobne do trójkąta OBC, czyli trójkąt OBC prostokątny. Tak więc odcinek OE = r jest wysokością w OBC. Znana jest zależność $r^2 = |BE| \cdot |EC|$
 $r^2 = 11 \cdot 8 = 88$ $r = \sqrt{88} = \sqrt{4 \cdot 22} = 2\sqrt{22}$
 $Ob = 4r + 2 \cdot 8 + 2 \cdot 11 = 4 \cdot 2\sqrt{22} + 16 + 22 = 8\sqrt{22} + 38 \approx 8 \cdot 4,69041 \dots + 38 = 37,5233 \dots + 38 = 75,5233 \dots$
 Odpowiedź: $\boxed{7} \boxed{5} \boxed{5}$

Zad 9. $W = \sqrt{\frac{x-5}{4-x^2}}$ Dziedzina tego wyrażenia musi spełniać warunki:

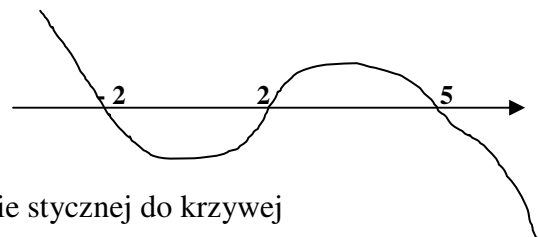
$$\frac{x-5}{4-x^2} \geq 0 \text{ oraz } 4-x^2 \neq 0 \text{ czyli } x \neq 2 \quad \wedge \quad x \neq -2$$

$$\frac{x-5}{4-x^2} \geq 0 \text{ jeżeli iloraz ma być } \geq 0 \text{ to i iloczyn tak samo } (x-5)(4-x^2) \geq 0$$

$$(x-5)(2-x)(2+x) \geq 0$$

$$\text{miejsca zerowe } x_1 = 5 \quad x_2 = 2 \quad x_3 = -2$$

$$\text{Odpowiedź: } x \in (-\infty; -2) \cup (2; 5)$$

Zad 10. $f(x) = \frac{3}{x^4+x^2-75}$ $P = (-3; \frac{1}{5})$ napisać równanie stycznej do krzywej

$$f'(x) = \frac{-3(4x^3+2x)}{(x^4+x^2-75)^2} \quad f'(-3) = \frac{-3[4 \cdot (-3)^3 + 2 \cdot (-3)]}{[(-3)^4 + (-3)^2 - 75]^2} = \frac{-3[4 \cdot (-27) - 6]}{(81+9-75)^2} = \frac{-3 \cdot (-114)}{15^2} = \frac{342}{225} = \frac{114}{75} = \frac{38}{25} = a$$

Styczna do krzywej ma postać $y = ax + b$ gdzie $a = f'(x_0)$ czyli $y = \frac{38}{25}x + b$

i przechodzi przez punkt $P = (-3; \frac{1}{5})$ czyli

$$\frac{1}{5} = \frac{38}{25} \cdot (-3) + b$$

$$\frac{1}{5} = \frac{-114}{25} + b$$

$$b = \frac{5}{25} + \frac{114}{25} = \frac{119}{25}$$

Odpowiedź: Równanie stycznej do krzywej $f(x) = \frac{3}{x^4+x^2-75}$ w punkcie $P = (-3; \frac{1}{5})$ ma postać

$$y = \frac{38}{25}x + \frac{119}{25}$$

Zad 11. Jeżeli $a > 0$ i $b > 0$ to $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2} + 3\left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a}\right) \geq 8$

Na początek trzeba wiedzieć że $\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$

Wykażemy to:

$$\text{Sprawdzając do wspólnego mianownika mamy: } \frac{a}{b} + \frac{b}{a} = \frac{a^2}{ab} + \frac{b^2}{ab} = \frac{a^2+b^2}{ab}$$

Czyli mamy do wykazania $\frac{a^2+b^2}{ab} \geq 2$ po pomnożeniu przez ab mamy $a^2 + b^2 \geq 2ab$

$a^2 + b^2 - 2ab \geq 0$ czyli $(a-b)^2 \geq 0$ co kończy dowód faktu że $\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$ gdyż kwadrat liczby jest liczbą nieujemną.

Jeżeli wykazaliśmy że $\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$ to analogicznie wykażemy że $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2} \geq 2$

$$\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2} = \frac{a^4+b^4}{a^2b^2} \text{ czyli mamy do wykazania że } \frac{a^4+b^4}{a^2b^2} \geq 2 \text{ lub } a^4 + b^4 \geq 2a^2b^2$$

$$\text{co dalej daje } a^4 + b^4 - 2a^2b^2 \geq 0 \text{ czyli } (a^2 - b^2)^2 \geq 0$$

Mamy więc wykazane że $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2} \geq 2$ oraz $\frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2$ czyli $3\left(\frac{a}{b} + \frac{b}{a}\right) \geq 3 \cdot 2 = 6$

co wstawiając do nierówności początkowej daje nam że lewa strona jest większa od $2 + 6 = 8$

Zad 12. $S = \frac{a_1}{1-q} = 40$ a suma nieparzystych $\{a_1; a_3 = a_1 \cdot q^2; a_5 = a_1 \cdot q^4; \dots\}$ $S_1 = \frac{a_1}{1-q^2} = 32$
 dodatkowo musi to być ciąg zbieżny czyli: $|q| < 1$

Mamy więc do rozwiązania układ równań:
$$\begin{cases} \frac{a_1}{1-q} = 40 \cdot (1-q) \\ \frac{a_1}{1-q^2} = 32 \cdot (1-q^2) \end{cases} \quad |q| < 1$$

$\begin{cases} a_1 = 40(1-q) \\ a_1 = 32(1-q^2) \end{cases}$ Przyrównując I równanie do II otrzymujemy

$$40(1-q) = 32(1-q^2)$$

$$40 - 40q = 32 - 32q^2$$

$$32q^2 - 40q + 8 = 0 | :8$$

$$4q^2 - 5q + 1 = 0$$

$$\Delta = 5^2 - 4 \cdot 4 \cdot 1 = 25 - 16 = 9 \quad \sqrt{9} = 3$$

$$q_1 = \frac{5-3}{2 \cdot 4} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4} \quad q_2 = \frac{5+3}{2 \cdot 4} = \frac{8}{8} = 1 \quad q_2 = 1 \text{ niezgodne z założeniem } |q| < 1$$

$$\text{dla } q = \frac{1}{4} \text{ mamy } a_1 = 40(1-q) = 40 \left(1 - \frac{1}{4}\right) = 40 \cdot \frac{3}{4} = 30$$

Odpowiedź: Jest to ciąg geometryczny o wyrazie pierwszym $a_1 = 30$ i ilorazie $q = \frac{1}{4}$

Zad 13. $\sin^2 \alpha - \sin^2 \beta = \sin(\alpha - \beta)$

$$(\sin \alpha - \sin \beta)(\sin \alpha + \sin \beta) = \sin(\alpha - \beta)$$

$$2 \cos \frac{\alpha+\beta}{2} \sin \frac{\alpha-\beta}{2} \cdot 2 \sin \frac{\alpha+\beta}{2} \cos \frac{\alpha-\beta}{2} = \sin(\alpha - \beta) \quad (\text{mnożenie jest łączne czyli zamieniamy kolejność czynników})$$

$$2 \cos \frac{\alpha+\beta}{2} \sin \frac{\alpha+\beta}{2} \cdot 2 \sin \frac{\alpha-\beta}{2} \cos \frac{\alpha-\beta}{2} = \sin(\alpha - \beta)$$

$$\sin \left(2 \cdot \frac{\alpha+\beta}{2}\right) \cdot \sin \left(2 \cdot \frac{\alpha-\beta}{2}\right) = \sin(\alpha - \beta)$$

$$\sin(\alpha + \beta) \cdot \sin(\alpha - \beta) = \sin(\alpha - \beta)$$

$$\sin(\alpha + \beta) \cdot \sin(\alpha - \beta) - \sin(\alpha - \beta) = 0$$

$$\sin(\alpha - \beta) [\sin(\alpha + \beta) - 1] = 0$$

$$\sin(\alpha - \beta) = 0 \quad \vee$$

$$\sin(\alpha + \beta) - 1 = 0$$

$$\alpha - \beta = 0 \quad \vee$$

$$\sin(\alpha + \beta) = 1$$

$$\alpha = \beta \quad \vee$$

$$\alpha + \beta = 90^\circ$$

Jeżeli $\alpha = \beta$ to trójkąt jest równoramienny.

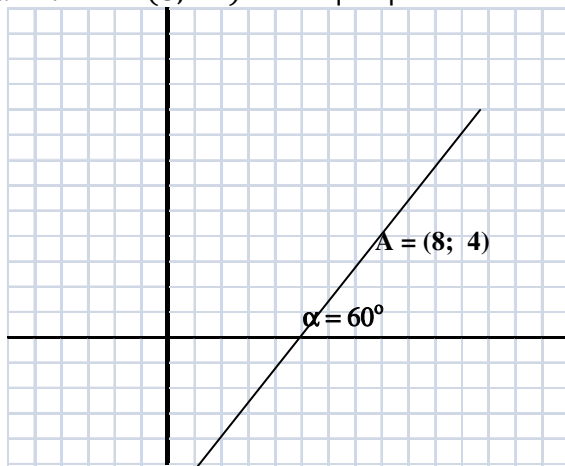
Jeżeli $\alpha + \beta = 90^\circ$ to trójkąt jest prostokątny.

Czyli osiągnęliśmy tezę zadania.

Zad 14. $A = (8; 4)$

$$|AB| = 22$$

$\alpha = 60^\circ$ kąt prostej AB z osią OX

Równanie prostej ma postać $y = ax + b$ gdzie $a = \tan \alpha = \tan 60^\circ = \sqrt{3}$

Prosta więc ma postać $y = \sqrt{3}x + b$ i przechodzi przez $A = (8; 4)$

Mamy więc $4 = \sqrt{3} \cdot 8 + b$ czyli $b = 4 - 8\sqrt{3}$

Prosta więc ma postać $y = \sqrt{3}x + 4 - 8\sqrt{3}$

Punkty leżące na tej prostej mają współrzędne $(x; \sqrt{3}x + 4 - 8\sqrt{3})$

Teraz korzystając z twierdzenia Pitagorasa mamy:

$$(x - 8)^2 + (\sqrt{3}x + 4 - 8\sqrt{3} - 4)^2 = 22^2$$

$$(x - 8)^2 + (\sqrt{3}x - 8\sqrt{3})^2 = 484$$

$$x^2 - 16x + 64 + 3x^2 - 48x + 192 = 484$$

$$4x^2 - 64x + 256 - 484 = 0$$

$$4x^2 - 64x - 228 = 0 | :4$$

$$x^2 - 16x - 57 = 0$$

$$\Delta = (-16)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-57) = 512 + 228 = 484 \quad \sqrt{484} = 22$$

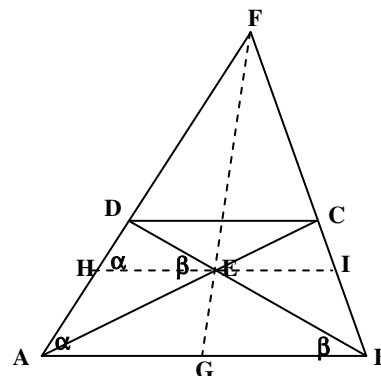
$$x_1 = \frac{16-22}{2} = \frac{-6}{2} = -3 \quad x_2 = \frac{16+22}{2} = \frac{38}{2} = 19$$

$$\text{Dla } x_1 = -3 \quad y_1 = \sqrt{3} \cdot (-3) + 4 - 8\sqrt{3} = 4 - 11\sqrt{3}$$

$$\text{Dla } x_2 = 19 \quad y_2 = \sqrt{3} \cdot 19 + 4 - 8\sqrt{3} = 4 + 11\sqrt{3}$$

Odpowiedź: Mamy dwa punkty spełniające warunki zadania:

$$B_1 = (-3; 4 - 11\sqrt{3}) \quad B_2 = (19; 4 + 11\sqrt{3})$$

Zad 15. Dany jest trapez ABCD i jego przekątne przecinają się w E

Wykażemy że G dzieli bok AB na połowy.

Prowadzimy odcinek HI przechodzący przez E i $HI \parallel AB \parallel CD$

Trójkąty ABD i HED są podobne

$\sphericalangle ADB = \sphericalangle HDE$ – wspólny $\sphericalangle DAB = \sphericalangle DHE$ – odpowiadające

$\sphericalangle DBA = \sphericalangle DEH$ – odpowiadające

Analogicznie trójkąty ABC i EIC

Wysokości trójkątów HED i EIC są jednakowe – oznaczmy h

Wysokości trójkątów ABD i ABC też jednakowe – oznaczmy H

W trójkątach podobnych stosunki odpowiednich odcinków są równe.

Mamy więc: $\frac{AB}{HE} = \frac{H}{h}$ oraz $\frac{AB}{EI} = \frac{H}{h}$ Z równości tych wynika że $HE = EI$

Teraz w podobny sposób wykażemy że trójkąty AGF i HEF są podobne

Są to też trójkąty o wspólnym kącie $\sphericalangle AFG = \sphericalangle HFE$ oraz

$\sphericalangle FAG = \sphericalangle FHE$ i $\sphericalangle FGA = \sphericalangle FEH$ jako odpowiadające

Identycznie wykazujemy że trójkąty BFG i IEF są podobne.

Teraz tak samo jak w I części dowodu stwierdzamy że trójkąty HEF i IEF mają wspólną wysokość h_1

oraz trójkąty AGF i BGF mają wspólną wysokość h_2

W trójkątach podobnych możemy zapisać stosunki odpowiednich odcinków:

$\frac{HE}{AG} = \frac{h_1}{h_2}$ oraz $\frac{IE}{BG} = \frac{h_1}{h_2}$ Z faktu że $HE = EI$ wynika $AG = BG$ **Co było do wykazania.**

Zad 16. Mamy w urnie 5 kul białych i 7 czarnych

Losujemy dwie kule więc może być 3 różne wyniki tego losowania $\{bb; bc; cc\}$

Obliczamy prawdopodobieństwo każdego takiego wyniku

Wszystkich wyników tego losowania jest: $\bar{\Omega} = \binom{5+7}{2} = \binom{12}{2} = \frac{12!}{2! \cdot 10!} = \frac{11 \cdot 12}{1 \cdot 2} = 11 \cdot 6 = 66$

I – Zdarzenie B_1 wylosowano dwie kule białe $\bar{B}_1 = \binom{5}{2} = \frac{5!}{2! \cdot 3!} = \frac{4 \cdot 5}{1 \cdot 2} = 2 \cdot 5 = 10$ $P(B_1) = \frac{10}{66} = \frac{5}{33}$

II – Zdarzenie B_2 wylosowano kulę białą i kulę czarną $\bar{B}_1 = 5 \cdot 7 = 35$ $P(B_2) = \frac{35}{66}$

III – Zdarzenie B_3 wylosowano dwie kule czarne $\bar{B}_3 = \binom{7}{2} = \frac{7!}{2! \cdot 5!} = \frac{6 \cdot 7}{1 \cdot 2} = 3 \cdot 7 = 21$

$$P(B_3) = \frac{21}{66} = \frac{7}{22}$$

Teraz liczymy prawdopodobieństwa warunkowe dla każdej sytuacji.

W urnie zostało $12 - 2 = 10$ kul. Dla losowania 1 kuli mamy $\bar{\Omega} = 10$

A) Odłożono 2 kule białe więc zostało 3 białe i 7 czarnych. Aby wylosować kulę białą mamy 3

możliwości $P(A|B_1) = \frac{3}{10}$

B) Odłożono 1 kulę białą i jedną czarną więc zostało 4 kule białe i 6 czarnych.

Aby wylosować kulę białą mamy 4 możliwości $P(A|B_2) = \frac{4}{10}$

C) Odłożono 2 kule czarne więc zostało 5 białych i 5 czarnych. Aby wylosować kulę białą mamy 5 możliwości $P(A|B_3) = \frac{5}{10}$

Liczmy teraz prawdopodobieństwo całkowite:

$$P(A) = P(A|B_1) \cdot P(B_1) + P(A|B_2) \cdot P(B_2) + P(A|B_3) \cdot P(B_3) = \frac{3}{10} \cdot \frac{5}{33} + \frac{4}{10} \cdot \frac{35}{66} + \frac{1}{2} \cdot \frac{7}{22} = \frac{1}{22} + \frac{7}{33} + \frac{7}{44} = \frac{6}{132} + \frac{28}{132} + \frac{21}{132} = \frac{55}{132} = \frac{5}{12}$$

Odpowiedź: Prawdopodobieństwo tego że w II losowaniu wylosujemy kulę białą wynosi $\frac{5}{12}$.

Zad 17. $f(x) = (m+1)x^2 - (2m-2)x - 2(m-1)$

kiedy $\frac{1}{x_1^3} + \frac{1}{x_2^3} < 2$

trójmian $(m+1)x^2 - (2m-2)x - 2(m-1)$ musi spełniać warunki:

I) $a \neq 0$ aby trójmian był kwadratowy, czyli $m+1 \neq 0 \Rightarrow m \neq -1$

II) $\Delta > 0$ aby istniały 2 pierwiastki $a = m+1$; $b = -(2m-2)$; $c = -2(m-1) = -2m+2$

$$\Delta = [-(2m-2)]^2 - 4(m+1)(-2m+2) = 4m^2 - 8m + 4 - 4(-2m^2 + 2m - 2m + 2) =: \\ = 4m^2 - 8m + 4 + 8m^2 - 8 = 12m^2 - 8m - 4$$

$$12m^2 - 8m - 4 > 0 | :4 \Rightarrow 3m^2 - 2m - 1 > 0 :$$

$$\Delta_1 = (-2)^2 - 4 \cdot 3 \cdot (-1) = 4 + 12 = 16 \quad \sqrt{16} = 4$$

$$m_1 = \frac{2-4}{3 \cdot 2} = \frac{-2}{6} = -\frac{1}{3} \quad m_2 = \frac{2+4}{3 \cdot 2} = \frac{6}{6} = 1$$

$$m \in \left(-\infty; -\frac{1}{3}\right) \cup (1; +\infty)$$

III) pierwiastki x_1 ; x_2 mają spełniać warunek $\frac{1}{x_1^3} + \frac{1}{x_2^3} < 2$

$$\text{Z wzorów Viete'a mamy: } x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{2m-2}{m+1} = x_1 \cdot x_2; \quad x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} = \frac{-2(m-1)}{m+1}$$

Dokonyjmy przekształcenia wyrażenia aby można było zastosować w zadaniu wzory Viete'a:

$$\frac{1}{a^3} + \frac{1}{b^3} = \frac{b^3}{a^3 b^3} + \frac{a^3}{a^3 b^3} = \frac{a^3 + b^3}{a^3 b^3} = \frac{(a+b)(a^2 - ab + b^2)}{(ab)^3} = \frac{(a+b)(a^2 + b^2 - ab)}{(ab)^3} = \frac{(a+b)[(a+b)^2 - 2ab - ab]}{(ab)^3} = \\ = \frac{(a+b)[(a+b)^2 - 3ab]}{(ab)^3}$$

$$\text{Czyli w naszym przypadku mamy: } \frac{1}{x_1^3} + \frac{1}{x_2^3} = \frac{(x_1+x_2)[(x_1+x_2)^2 - 3x_1 \cdot x_2]}{(x_1 \cdot x_2)^3} = \frac{\left(\frac{2m-2}{m+1}\right)\left[\left(\frac{2m-2}{m+1}\right)^2 - 3\frac{-2(m-1)}{m+1}\right]}{\left(\frac{-2(m-1)}{m+1}\right)^3} =$$

$$= \left(\frac{2m-2}{m+1}\right) \left[\left(\frac{2m-2}{m+1}\right)^2 + \frac{6(m-1)}{m+1}\right] \cdot \left(\frac{m+1}{-2(m-1)}\right)^3 = \left[\left(\frac{2m-2}{m+1}\right)^3 + \left(\frac{2m-2}{m+1}\right) \cdot \frac{6(m-1)}{m+1}\right] \cdot \frac{1}{(-2)^3} \left(\frac{m+1}{m-1}\right)^3 = \\ = \left[2^3 \left(\frac{m-1}{m+1}\right)^3 + 12 \left(\frac{m-1}{m+1}\right)^2\right] \cdot \left(-\frac{1}{8}\right) \left(\frac{m+1}{m-1}\right)^3 = -1 - \frac{12}{8} \left(\frac{m+1}{m-1}\right) = -1 - \frac{3(m+1)}{2(m-1)} = -1 - \frac{3m+3}{2m-2}$$

Mamy rozwiązać nierówność: $-1 - \frac{3m+3}{2m-2} < 2$ czyli $-\frac{2m-2}{2m-2} - \frac{3m+3}{2m-2} - 2 < 0$

$$\frac{-2m+2-3m-3}{2m-2} - \frac{4m-4}{2m-2} < 0$$

$$\frac{-5m-1-4m+4}{2m-2} < 0$$

$$\frac{-9m+3}{2m-2} < 0 \text{ czyli ostatecznie mamy:}$$

$$(-9m+3)(2m-2) < 0$$

$$-9m = -3 | :(-9)$$

v

$$2m = 2 | :2$$

$$m_1 = \frac{1}{3}$$

$$m_2 = 1$$

$$m \in \left(-\infty; \frac{1}{3}\right) \cup (1; +\infty)$$

Teraz zostało ustalić część wspólna rozwiązań I, II, i III

Odpowiedź: $m \in \left(-\infty; -\frac{1}{3}\right) \cup (1; +\infty) \setminus \{-1\}$.

Zad 18. $f(x) = \frac{2}{x}$ $y = -\frac{4}{3}x - 2$ $P = \left(x; \frac{2}{x}\right)$

Zapiszmy równanie prostej $y = -\frac{4}{3}x - 2$ w postaci ogólnej:

$$\frac{4}{3}x + y + 2 = 0 | \cdot 3 \quad 4x + 3y + 6 = 0$$

Napiszmy wzór na odległość punktu P od prostej $4x + 3y + 6 = 0$

$$d = \frac{|4x+3\frac{2}{x}+6|}{\sqrt{4^2+3^2}} = \frac{4x+\frac{6}{x}+6}{5} = \frac{4}{5}x + \frac{6}{5x} + \frac{6}{5}$$

(z uwagi na założenie że punkt P leży w I ćwiartce wartość bezwzględna we wzorze na odległość była do pominięcia) wzór na odległość $d = \frac{4}{5}x + \frac{6}{5x} + \frac{6}{5}$ możemy potraktować jako funkcję zmiennej x i znaleźć jej ekstremum.

$$d(x) = \frac{4}{5}x + \frac{6}{5x} + \frac{6}{5} \quad D = (0; +\infty) \text{ bo odległość jest liczbą dodatnią}$$

$$d'(x) = \frac{4}{5} + \frac{-6 \cdot 5}{(5x)^2} = \frac{4}{5} + \frac{-6 \cdot 5}{25x^2} = \frac{4}{5} - \frac{6}{5x^2} = \frac{4x^2}{5x^2} - \frac{6}{5x^2} = \frac{4x^2-6}{5x^2}$$

Szukamy ekstremum:

$$\frac{4x^2-6}{5x^2} = 0 \text{ czyli } 4x^2 - 6 = 0 | :2$$

$$2x^2 - 3 = 0 \quad 2\left(x^2 - \frac{3}{2}\right) = 0 \quad 2\left(x - \sqrt{\frac{3}{2}}\right)\left(x + \sqrt{\frac{3}{2}}\right) = 0$$

$$x_1 = \sqrt{\frac{3}{2}} \quad x_2 = -\sqrt{\frac{3}{2}} \quad x_2 \notin D$$

Badając znak pochodnej $d'(x) = \frac{4x^2-6}{5x^2}$ łatwo zauważyć że mianownik jest zawsze dodatni. Gdy weźmiemy $x < \sqrt{\frac{3}{2}}$ to $4x^2 < 6$ czyli pochodna jest ujemna. Gdy zaś weźmiemy $x > \sqrt{\frac{3}{2}}$ to $4x^2 > 6$

czyli pochodna jest dodatnia. Z tego wynika że mamy minimum dla $x = \sqrt{\frac{3}{2}} = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{6}}{2}$

$$y = \frac{2}{x} = \frac{2}{\frac{\sqrt{6}}{2}} = 2 \cdot \frac{2}{\sqrt{6}} = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{3}} = \frac{2}{3}\sqrt{6} \text{ tak więc } P = \left(\frac{\sqrt{6}}{2}; \frac{2}{3}\sqrt{6}\right)$$

Pozostało policzyć wartość tego minimum czyli minimalną odległość prostej od krzywej.

$$d(x) = \frac{4}{5}x + \frac{6}{5x} + \frac{6}{5} = \frac{4x \cdot x + 6 + 6x}{5x} = \frac{4x^2 + 6x + 6}{5x}$$

$$d\left(\sqrt{\frac{3}{2}}\right) = \frac{4\left(\sqrt{\frac{3}{2}}\right)^2 + 6\sqrt{\frac{3}{2}} + 6}{5\sqrt{\frac{3}{2}}} = \frac{4 \cdot \frac{3}{2} + 6\sqrt{\frac{3}{2}} + 6}{5\sqrt{\frac{3}{2}}} = \frac{6 + 6 + 6\sqrt{\frac{3}{2}}}{5\sqrt{\frac{3}{2}}} = \frac{12 + 6\sqrt{\frac{3}{2}}}{5\sqrt{\frac{3}{2}}} = \frac{12 + \sqrt{36 \cdot 3}}{5\sqrt{\frac{3}{2}}} = (12 + \sqrt{108}) \cdot \sqrt{\frac{2}{75}} = (12 + \sqrt{54}) \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{75}} =$$

$$= 12 \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{25 \cdot 3}} + \sqrt{54} \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{25 \cdot 3}} = \frac{12\sqrt{2}}{5\sqrt{3}} + \frac{\sqrt{108}}{5\sqrt{3}} = \frac{12\sqrt{6}}{5 \cdot 3} + \frac{\sqrt{36 \cdot 3}}{5\sqrt{3}} = \frac{12\sqrt{6}}{15} + \frac{6\sqrt{3}}{5\sqrt{3}} = \frac{4\sqrt{6}}{5} + \frac{6}{5} = \frac{4\sqrt{6}+6}{5}$$

Odpowiedź: Najmniejsza odległość punktu P leżącego na krzywej $f(x) = \frac{2}{x}$ od prostej $y = -\frac{4}{3}x - 2$

wynosi $\frac{4\sqrt{6}+6}{5}$